

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

Davacılar : 1-Ferit Keskin
2- İsmail Keskin

Vekili : Av. Ercan Korkmaz
Ulu Cad. Sezen Sk. No:9 Kat: 1,2,3,4 Osmangazi/BURSA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent - ANKARA

Davanın Özeti : Davacıların, 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin; bayilerinin nihai satış fiyatını tespit etmek, bayilerine müşteri sınırlamaları getirmek, bayileri arasında ayrımcı uygulamalar yapmak, bayilerine yönelik hedef indirimleri uygulamak ve rakiplerine yönelik yıkıcı fiyat uygulamak sureti ile 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlâl ettiğine ilişkin şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma sonucunda, 3M'in ilgili ürün pazarlarında hakim durumda olmadığına, dolayısıyla bu şirketin eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında ihlal oluşturmadığına, anılan teşebbüsün bayisi Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin yaptığı satışta nihai satış fiyatı belirlemesinin, bayiliğine son verilen Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin Bursa İlindeki müşterilerini, İstanbul Ticaret İş Güvenliği ve Endüstriyel Ürünler Sanayi Limited Şirketi ve Egebant adlı bayileri arasında paylaştırmasının; buna ilaveten iki bayiyi birbirinin müşterilerine satış yapmaması konusunda ve ayrıca İzmir merkezli Nam adlı bayiyi Bursa İlinde, İstanbul Ticaret ve Egebant'ın müşterilerine satış yapmaması konusunda uyarmasının, Keskin İş Güvenlik Malzemeleri ve Ekay Elektrik Kablo Aydınlatma Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi unvanlı bayilerine diğer bayilerden farklı indirim oranları belirlemek yoluyla bu bayileri rakip konumundaki diğer bayiler karşısında dezavantajlı duruma düşürmesinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil edebileceğine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, bahse konu uygulamalardan kaçınması, aksi halde haklarında soruşturma açılacağı hususlarında şikayet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye görüş yazısı gönderilmesine ilişkin 04.07.2007 tarih ve 07-56/669-232 sayılı Rekabet Kurulu kararının; şikayet edilen 3M'in iş güvenlik alanında hakim durumda bulunmadığı hususunun yeterince incelenmediği, nihai satış fiyatlarını keyfi olarak belirlediği, Bursa İli için fiili uygulama olarak münhasır bayiliğe geçtiğine istinaden 3M'in Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında kalıp kalmadığı hususlarının incelenmediği, 3M'in davacılara ve Ekay isimli bayisine, diğer bayilerine uyguladığı iskonto oranlarından daha düşük oranda iskonto uyguladığı, davacıların müşterilerini diğer bayileri arasında paylaşması hususları sabit olmasına rağmen, anılan teşebbüs hakkında soruşturma açılmayarak bu konuda sadece 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca uyarılmasının usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek iptal edilmesi istenilmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

Savunmanın Özeti : Kurul'un şikayet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş hakkında hakim durum tespitine ilişkin değerlendirmesinde herhangi bir eksikliğin söz konusu olmadığı, söz konusu teşebbüsün ilgili pazarda hakim durumda bulunup bulunmadığı hususunun; teşebbüsün pazar payı, alıcıların alternatif temin kaynakları, pazara giriş engelleri, potansiyel rekabetin varlığı, alıcıların gücü, 3M'in marka bilinirliği ve buna bağlı olarak müşterilerin 3M'e bağımlılığı gibi faktörler ışığında ayrıntılı olarak değerlendirildiği, yapılan değerlendirme neticesinde 3M'in hakim durumda bulunduğu tespitini yapmanın mümkün olmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin Kurul'un teşebbüslere görüşlerini iletebileceği üç farklı durumun öngörüldüğü, birincisinde; anılan maddenin 1. fıkrasında Kurul'un soruşturma aşaması sonrasında, nihai kararında ihlal tespitinde bulunması halinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışların bildirilmesini düzenlediği, ikincisinde; maddenin 4. fıkrasında, Kurul'un nihai kararı alana kadar alacağı geçici tedbirlerin düzenlendiği, üçüncü olarak ise maddenin 3. fıkrasında yer alan Kurul tarafından birinci fıkraya göre bir karar verilmeden önce yapılacağı ve bildirim kapsamında teşebbüs ya da teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerinin bildirileceğinin düzenlendiği, bu fıkrada düzenlenen bildirim esasında 1. fıkrada olduğu gibi kesin bir ihlal tespitine bağlı olarak yapılan bir bildirimden ziyade ihlal niteliğini haiz olabilecek uygulamalara son verdirilmesi amacını taşıyan bir tavsiye görüşü olarak yorumlanması gerektiği, bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesine göre önaraştırma öncesi, sonrası ve hatta nihai karar verilinceye kadar soruşturma sürecinde bildirim yapılabileceği, 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal teşkil edebilecek nitelikteki uygulamalara son verilmesinin tek yolunun soruşturma müessesesi olmadığı, gerekli görülmesi halinde Kurul'un Kanun'un 9. maddesi kapsamında görüş bildirerek uygulamalara son verilmesine yönelik uyarıda bulunmasının mümkün olduğu, dava konusu olayda da Kurul'un bu yöntemin benimsenerek ilgili teşebbüsün uygulamalarından kaçınmaması halinde soruşturma açılacağı uyarısında bulunduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Emre ERMAN'ın Düşüncesi : Dava; davacıların, 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.(3M)'nin; bayilerinin nihai satış fiyatını tespit etmek, bayilerine müşteri sınırlamaları getirmek, bayileri arasında ayrımcı uygulamalar yapmak, bayilerine yönelik hedef indirimleri uygulamak ve rakiplerine yönelik yıkıcı fiyat uygulamak sureti ile 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlâl ettiğine ilişkin şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma sonucunda, 3M'in ilgili ürün pazarlarında hakim durumda olmadığına, dolayısıyla bu şirketin eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında ihlal oluşturmadığına, anılan teşebbüsün bayisi Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin yaptığı satışta nihai satış fiyatı belirlemesinin, bayiliğine son verilen Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin Bursa İlindeki müşterilerini, İstanbul Ticaret İş Güvenliği ve Endüstriyel Ürünler Sanayi Limited Şirketi ve Egebant adlı bayileri arasında paylaşımının; buna ilaveten iki bayiyi birbirinin müşterilerine satış yapmamaları konusunda ve ayrıca İzmir merkezli Nam adlı bayiyi Bursa İlinde, İstanbul Ticaret ve Egebant'ın müşterilerine satış

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

yapmaması konusunda uyarmasının, Keskin İş Güvenlik Malzemeleri ve Ekay Elektrik Kablo Aydınlatma Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi unvanlı bayilerine diğer bayilerden farklı indirim oranları belirlemek yoluyla bu bayileri rakip konumundaki diğer bayiler karşısında dezavantajlı duruma düşürmesinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil edebileceğine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, bahse konu uygulamalardan kaçınması, aksi halde haklarında soruşturma açılacağı hususlarında şikayet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye görüş yazısı gönderilmesine ilişkin 04.07.2007 tarih ve 07-56/669-232 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'da öngörülen, şikayet üzerine(veya re'sen araştırma halinde) izlenmesi gereken idari usul kurallarına göre; soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hallerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporu Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Yasanın 1.maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikayet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hallerde Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Yasanın 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idari usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48.maddede öngörülen nihai kararlar sonulandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlal edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Bununla birlikte, ihlalin tespit edilememesi ve önaraştırma aşamasına ihlal konusu olayın tamamen açıklığa kavuşturulması imkanının varlığı ihtimalinde; ihlalin soruşturma açılmasını gerektirmeyecek ölçüde hafif olması ve/veya soruşturma açılmadan da ihlalin tüm etkilerine ortadan kaldırılabileceği veya yapısal engeller ve yasal düzenlemeler nedeniyle rekabete tam olarak açılmamış pazarlarda ihlal oluşturabilecek davranışların saptanması halinde Kurul'un soruşturma açılmasına gerek olmaksızın Kanun'da öngörülen diğer tedbirlere

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

başvurabileceği de açıktır.

Bu noktada 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasında yer alan görüş bildirme müessesesinin, Kanun'un yukarıda anılan 41. maddesinde yer alan Kurul'ca önaraştırma sonrasında, ihlalin varlığına ilişkin delil ve emarelerin tespit edilmesi halinde soruşturma açılması gerekliliğinin bir istisnası olup olmadığı hususunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

4054 sayılı Kanun'un ihlale son verme başlıklı 9. maddesinin 1. fıkrasında ; Kurul'un, ihbar, şikayet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinin ihlal edildiğini tespit etmesi halinde ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildireceği; üçüncü fıkrasında; Kurul'un, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildireceği, 4. fıkrasında ise Kurul'un, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği kurala bağlanmıştır.

Anılan maddenin gerekçesinde ise maddede Kurul'un bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinin ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde ihlale son verebilmek için nasıl hareket edeceğinin düzenlendiği ve nihai karara kadar ciddi ve telafisi imkansız zararların ortaya çıkacağına dair kuvvetli emarelerin varlığı halinde geçici tedbirler alınabileceğinin belirtildiği görülmektedir.

Anılan madde 4054 sayılı Kanun'un amacı, yukarıda anılan 40. vd. maddeleri ve maddenin kendi içerisindeki sistematiği çerçevesinde değerlendirildiğinde; Kurul'un 4054 sayılı Kanun'un 9. maddenin 1. fıkrasına göre, yapılacak soruşturma sonucunda, kesin bir ihlal tespiti halinde, nihai kararla birlikte, rekabetin tesisi ve ihlalden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirebileceği, 4. fıkrasına göre nihai karara kadar geçecek süre içerisinde ciddi ve telafisi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda, ihlalden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabileceği, maddenin 3 fıkrasına göre ise birinci fıkraya göre yani nihai karar alınmadan önce; Kurul'un ihlale ne şekilde son verileceğine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildireceği, bu çerçevede 3. fıkrada düzenlenen bildirim tespit edilen ihlali nihai olarak sona erdirmeye yollarından biri olmadığı, ihlalin tespit edilememesi ve önaraştırma aşamasına ihlal konusu olayın tamamen açıklığa kavuşturulması imkanının varlığı ihtimalinde; ihlalin soruşturma açılmasını gerektirmeyecek ölçüde hafif olması ve/veya soruşturma açılmadan da ihlalin tüm etkileriye ortadan kaldırılabilirliği veya yapısal engeller ve yasal düzenlemeler nedeniyle rekabete tam olarak açılmamış pazarlarda ihlal oluşturabilecek davranışların saptanması hallerinde soruşturma açılmasına gerek olmadığına karar verilmesiyle birlikte, teşebbüslerin Kurul kararı sonrasında döneminde rekabetin korunması hakkında dikkat

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

edilmesi gereken hususları bildiren bildirim yazılarının Kurul'ca gönderilebileceği ihtimalleri dışında, anılan düzenlemenin bir ara kararı niteliğinde olduğu, önaraştırma ve soruşturmanın nihai karar hariç her aşamasında verilebileceği ancak ihlalin varlığına işaret edecek delillerin veya emarelerin varlığı veya açık ihlallerinin tespiti hallerinde dosyasının sonuçlandırılması amacıyla yönelik olarak verilecek bir karar olmadığı, soruşturma sonrası nihai karara kadar alınabilmesi bakımından maddenin 1. fıkrasında öngörülen ve nihai kararla birlikte alınabilecek karardan ayrı bir nitelik taşıdığı; bu çerçevede önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde veya yukarıda belirtildiği şekilde soruşturma açılmasına gerek görülemeyen hallerde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verebileceği açık olmakla birlikte önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği, bu bağlamda 9. maddenin 3. fıkrasının soruşturma açılması için gereken şartların olduğu hallerde bu prosedüre ikame edilecek bir müessese olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu durumda, rekabet hukukunun amaç ve ilkeleri ve 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usul açısından, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddiasına dayanan bir şikâyet hakkında soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için yapılan önaraştırma sonucunda, eylemin veya anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl olup olmadığını tespit edilmesi suretiyle soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilmesi gerektiğinden, somut olayda, şikâyet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin ihlal oluşturabilecek eylemlerinin tespit edilmesi karşısında 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca görüş bildirilmesi suretiyle sürecin sonlandırılmayacağı açık olduğundan, davacı şirketin iddiaları ile ilgili olarak yapılan önaraştırma sırasında elde edilen deliller doğrultusunda araştırmının genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilmesi suretiyle her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, rekabete aykırı olduğu iddia edilen eylemler sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasına göre şikâyet edilen teşebbüse görüş yazısı gönderilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle dava konusu Kurul kararının iptali gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, davacının şikâyet başvurusu hakkında verilen 4.7.2007 tarih ve 07-56/669-232 sayılı Rekabet kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı, olarak rekabeti engelleme bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmü yer almış, 6. maddesinde ise, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

durumunu tek başına ve şahit başkaları ile yapacağı, anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı veya yasak olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 3. maddesinde tanımlandığı gibi, hakim durum; bir veya birden fazla teşebbüsün pazarda güçlü bir konumda bulunmasını, teşebbüsün pazarda rekabeti özleme veya serbestçe davranabilme veya istediği stratejiyi pazara kabul ettirme gücüne sahip olmasını ifade etmektedir.

Bakılan davada; davacının 3 M Sanayi ve Ticaret A.Ş. isimli şirketin, 4054 sayılı Kanunun 4. ve 6. maddeleri kapsamında rekabet ihlaline yol açtığı yolunda yaptığı şikayet üzerine ön araştırma yapıldığı, araştırma sonucunda şikayet konusu şirketin hakim durumda olmaması nedeniyle şirket eylemlerinin 6. madde kapsamında ihlal oluşturmadığı, ancak bayisine yaptığı satışta nihai satış fiyatı belirlediği, bayinin müşterilerini diğer bayileri arasında paylaştığı, keza bayileri arasında farklı indirim oranı uygulayarak bazı bayileri rakip konumundaki diğer bayiler karşısında güç duruma düşürdüğü konularında ciddi saptamalara ulaşıldığı, bu saptamaların soruşturma açılmasını zorunlu kılmasına karşın dava konusu kararda tespit edilen bu hususların 4954 sayılı Kanunun 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiği saptamasında bulunulmakla beraber, şikayet edilen şirketin 4054 sayılı Kanunun 41. maddesi gereği "soruşturma açılacağı" hususlarında uyarılmasına karar verildiği dava dosyasında yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bu durumda, ön araştırma sonucu yapılan tespitlerin, şikayet edilen şirket hakkında 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlali yönünden soruşturma açılmasını gerektirdiği açık olduğu halde, soruşturma açılmasına gerek görülmemesinin salt şirketin şikayet konusu edilen uygulamalardan kaçınması yolunda uyarılmasına ilişkin dava konusu kararda bu yönüyle hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline karar verilemesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, davacıların, 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin; bayilerinin nihai satış fiyatını tespit etmek, bayilerine müşteri sınırlamaları getirmek, bayileri arasında ayrımcı uygulamalar yapmak, bayilerine yönelik hedef indirimleri uygulamak ve rakiplerine yönelik yıkıcı fiyat uygulamak sureti ile 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlâl ettiğine ilişkin şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma sonucunda; şikayet edilen teşebbüsün ilgili ürün pazarında hakim durumda bulunmadığından, eylemlerinin 6. madde bağlamında ihlal oluşturmadığına, teşebbüsün diğer bazı eylemlerinin ise 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil edebileceğine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, bahse konu uygulamalardan kaçınılması, aksi halde haklarında soruşturma açılacağı hususlarında şikayet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A. Ş.'ye görüş yazısı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

gönderilmesine ilişkin 04.07.2007 tarih ve 07-56/669-232 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş; 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; 6. maddesinde de; bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; Kanun'un 16/2. maddesinde ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak, 40.maddesinde, Rekabet Kurulunun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41.maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş, 43.,44.,45.,46. ve 47.maddelerinde ise Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Yasanın bu düzenlemesine göre soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hallerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporu Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Yasanın 43.maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiç bir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hallerde Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Yasanın 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idari usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48.maddede öngörülen nihai kararlar sonulandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlal edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dosyanın incelenmesinden, davacıların, 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin; bayilerinin nihai satış fiyatını tespit etmek, bayilerine müşteri sınırlamaları getirmek, bayileri arasında ayrımcı uygulamalar yapmak, bayilerine yönelik hedef indirimleri uygulamak ve rakiplerine yönelik yıkıcı fiyat uygulamak sureti ile 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddesini ihlâl ettiği ilişkin şikâyet başvurusu üzerine yapılan önaraştırma sonucunda, 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ilgili ürün pazarlarında hakim durumda olmadığına, dolayısıyla bu şirketin eylemlerinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi bağlamında ihlal oluşturmadığına, anılan teşebbüsün bayisi Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin yaptığı satışta nihai satış fiyatı belirlemesinin, bayiliğine son verilen Keskin İş Güvenlik Malzemeleri'nin Bursa İlindeki müşterilerini, İstanbul Ticaret İş Güvenliği ve Endüstriyel Ürünler Sanayi Limited Şirketi ve Egebant adlı bayileri arasında paylaşımının; buna ilaveten iki bayiyi birbirinin müşterilerine satış yapmaması konusunda ve ayrıca İzmir merkezli Nam adlı bayiyi Bursa İlinde, İstanbul Ticaret ve Egebant'ın müşterilerine satış yapmaması konusunda uyarmasının, Keskin İş Güvenlik Malzemeleri ve Ekay Elektrik Kablo Aydınlatma Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi unvanlı bayilerine diğer bayilerden farklı indirim oranları belirlemek yoluyla bu bayileri rakip konumundaki diğer bayiler karşısında dezavantajlı duruma düşürmesinin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil edebileceğine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi uyarınca, bahse konu uygulamalardan kaçınması, aksi halde haklarında soruşturma açılacağı hususlarında şikâyet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye görüş yazısı gönderilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, rekabet hukukunun amaç ve ilkeleri ve 4054 sayılı Kanun'da öngörülen

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3117
Karar No : 2011/5424

usul açısından, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddiasına dayanan bir şikâyet hakkında soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için yapılan önaraştırma sonucunda, eylemin veya anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl olup olmadığının tespit edilmesi suretiyle soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilmesi gerektiği somut olayda şikâyet edilen 3M Sanayi ve Ticaret A.Ş'nin ihlal oluşturabilecek eylemlerinin tespit edilmesi karşısında 4054 sayılı Kanun'un 9/3. maddesi uyarınca görüş bildirilmesi suretiyle sürecin sonlandırılmayacağı açık olduğundan davacı şirketin iddiaları ile ilgili olarak yapılan önaraştırma sırasında elde edilen deliller doğrultusunda araştırmanın genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilmesi suretiyle her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, rekabete aykırı olduğu iddia edilen eylem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasına göre şikâyet edilen teşebbüse görüş yazısı gönderilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu 04.07.2007 tarih ve 07-56/669-232 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptaline, aşağıda dökümü yapılan 75,80-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.100,00-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacılar vekiline verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacılara iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere 30.11.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Turan	Taci	Zeki	Hamza
ÖZTÜRK	KARAKAYA	BAYHAN	YİĞİT	EYİDEMİR

Yargılama Giderleri :

Başvuru Harcı	: 21,40-TL
Karar Harcı	: 28,90-TL
Posta Gideri	: <u>25,50-TL</u>
Toplam	: 75,80-TL

